

असंपत्तौ हेतुं स्वयमेवाशंकते किंवेति प्रायेण भूयस्त्वेन हियस्मात्तएव धर्माः अच्युतस्य प्रियाः ॥ ३१ ॥ खिलं न्यूनम् खिद्यतः खेदं प्राप्नुवतः कृष्णस्य व्यासस्य प्रागुदाहृतं सरस्वतीतीरस्थम् ॥ ३२ ॥ तं नारदमागतमभिज्ञाय सहसा प्रत्युत्थाय विधिवत्पूजयामासेति ॥ ३३ ॥ इति प्रथमे टीकायां चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ पञ्चमे सर्वधर्मभ्यो हरिकीर्तनगौरवम् व्यासचित्तप्रसादाय नारदेनोपदिश्यते ॥ १ ॥ उपसमीपे आसीनं विप्रं विद्यासम् बृहच्छ्रवाः महायशाः स्मयन् इषद्वसन्निवेत्यनेन मुखप्रसन्निर्योत्यते यद्वा इवेत्यनधिकारार्थम् अहो महानपि मुह्यतीति स्मयमानः ॥ १ ॥ शरीरः शरीराभिमाना आत्मा आत्मना तेन शरीरेण कच्चित्किं परितुष्यति मानस आत्मानोऽभिमाना तेन मनसा परितुष्यति कच्चिन्नोवेति ॥ २ ॥ ते जिज्ञासितं ज्ञातुमिष्टं धर्मादि यत्तत्सर्वं सुसंपन्नम् सम्यक्ज्ञातम् अपिशब्दादनुष्ठितं चेत्यर्थः अयीति पाठे संबोधनम् सुसंप

किंवा भागवता धर्मान प्रायेण निरूपिताः ॥ प्रियाः परमहंसानां तएव त्वच्युतप्रियाः ॥ ३१ ॥ तस्यैवं खिलमात्मानं मन्यमानस्य खिद्यतः ॥ कृष्णस्य नारदोऽभ्यागादाश्रमं प्रागुदाहृतम् ॥ ३२ ॥ तमभिज्ञाय सहसा प्रत्युत्थायागतं मुनिः ॥ पूजयामास विधिवन् नारदं सुरपूजितम् ॥ ३३ ॥ इति श्रीभागवते महापुराणे प्रथमस्कंधे चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ सूत उवाच अथ तं सुखमासीन उपासीनं बृहच्छ्रवाः ॥ देवर्षिः प्राह विप्रं विष्णोणापाणिः स्मयन्निव ॥ १ ॥ नारद उवाच पाराशर्यमहाभाग भवतः कच्चिदात्मना ॥ परितुष्यति शरीर आत्मा मानस एव वा ॥ २ ॥ जिज्ञासितं सुसंपन्नमपि ते महदद्भुतम् ॥ कृतवान्भारतं यस्त्वं सर्वार्थपरिबृंहितम् ॥ ३ ॥ जिज्ञासितमधीतं च यत्तद्वत्सनातनम् ॥ अथापिशोच स्यात्मानमकृतार्थ इव प्रभो ॥ ४ ॥ व्यास उवाच अस्त्येव मे सर्वमिदं त्वयोक्तं तथापि नात्मा परितुष्यते मे ॥ तन्मूलमव्यक्तमगाधबोधं पृच्छामहे त्वात्मभवात्मभूतम् ॥ ५ ॥

न त्वेहेतुः महदद्भुतमित्यादि सर्वैरर्थैर्धर्मादिभिः परिबृंहितं परिपूर्णम् ॥ ३ ॥ किंच यत्सनातनं नित्यं परंब्रह्मतत्त्वया जिज्ञासितं विचारितम् अधीतमधिगतं प्राप्तं चेत्यर्थः अथापिशोचसितत्किमर्थमिति शेषः ॥ ४ ॥ आत्मा शरीरो मानसश्च तन्मूलं तस्यापरितोषस्य कारणम् अव्यक्तमस्फुटम् हेनारदत्वात्वां पृच्छामहे आत्मभवो ब्रह्मा तस्यात्मनो देहादुद्भूतः तम् अतएवागाधोऽतिगंभीरो बोधो यस्य तं त्वाम् ॥ ५ ॥